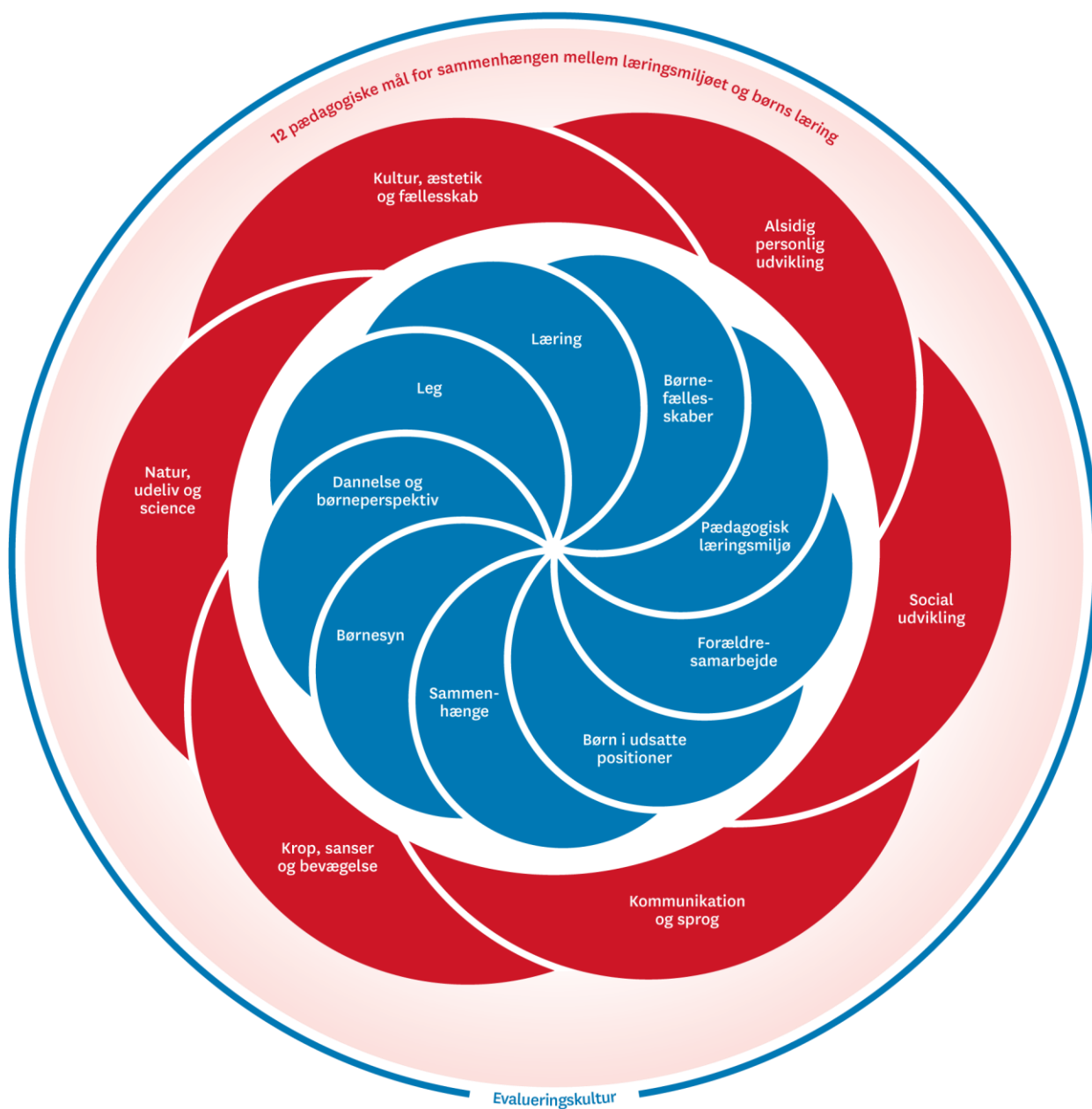


Pædagogisk læreplan for Daginstitution Drejens 2020



Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.



Hvem er vi?



Daginstitution Drejens er en integreret institution med 101 børnehavepladser og 57 vuggestuepladser. Den består af 2 afdelinger, der er bygget sammen. I vuggestueafdelingen er der 7 specialpladser, hvor de visiterede børn kan være til de er 4 år. Institutionen ligger i et naturskønt område med mange og varierede udflugtsmål.

Børnene kommer hovedsageligt fra nærområdet og langt de fleste børn fortsætter i områdets skole, hvilket giver gode muligheder for et tæt samarbejde omkring overgangen fra børnehave til skole.

Hovedparten af familierne er almindelige familier (så forskellige de er) med et aktivt arbejds- og fritidsliv. Generelt vokser børnene op i et homogent område, hvor boliger og familier i høj grad ligner hinanden.

Vores overordnede pædagogiske udgangspunkt er at supplere det børnene får med hjemmefra og vores fokus er mindre grupper af børn og ro, undersøgelse og fordybelse i det vi møder og skaber sammen på vores vej.

Det udgangspunkt er i alle aktiviteter, der udgør hverdagen i institutionen. Om det er i rutinerne og de praktiske opgaver børnene er aktive i eller aktiviteter af forskellige art.

Ud over det trykke og genkendelige i børnenes hverdag i institutionen, har vi fokus på at bidrage med et forstyrrende element i hverdagen. At tage bussen er for en ret stor del af vores børn ret eksotisk. At sammensætte og bestemme de grupper børnene er i, kan for især de større børn være en forstyrrelse; da de i høj grad er vant til og langt hen ad vejen selv kan bestemme hvem de vil lege med. I vuggestueafdelingen betyder det, at de 7 specialpladser er en del af de 3 teams, at grupperne er mindre homogene end de ellers ville være. En gave for alle børnenes dannelse.

Vi bruger flittigt den omgivende natur med udflugtsmål til skov, sø og strand. Og vi transporter os på mange forskellige måde. På voksencykel, med barnevogne, klapvogne, løbecykler og en kombination.

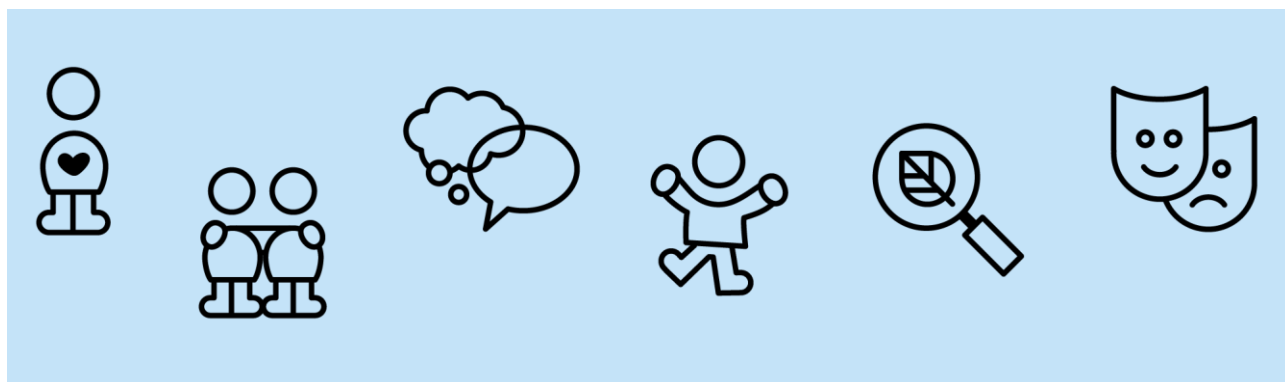
Turene i området kan have forskellige formål. Måske skal vi et bestemt sted hen for at udforske området, eller vi bevæger os ud og bruger tid på det vi møder og det der fanger børnenes interesse.

Vi besøger også de samme steder med faste grupper af børn. Selvom vi er de samme det samme sted, sker der altid noget nyt.

Trapholt er et yndet tur-mål, vi besøger museet og både bidrager og bruger de særlige udstillinger for børn, hvor inddragelse og formidling af kunst og kultur fanger børn og voksne.

Andre ture til Trapholt er et besøg af området udenfor; hvor der er gode udfoldelsesmuligheder og også mulighed for besøg af noget, der ligner en æbleplantage.

Vi bruger også Byens centrums muligheder enten med bus eller El-cykler. Særligt besøges biblioteket, Nikolai for børn og Koldinghus. For de ældste børn i børnehaveafdelingen er et fast indslag byvandring.



Pædagogisk grundlag



”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Vores udgangspunkt for arbejdet med det pædagogiske grundsyn er fællesskabets pædagogik.

Vi arbejder ud fra den inkluderende tilgang i erkendelse af, at det er i fælleskabet at børnene udvikler sig, når de trygt kan øve sig sammen med andre børn, der også øver sig i at være sig selv sammen med andre. Det er i det felt de udvikler sig, dannes og tilegner sig mestringsstrategier.

Målet er at give alle børn optimale muligheder for at deltage i forpligtende fællesskaber.

Rammerne og livet der leves skal både støtte op om de fællesskaber børn selv skaber, søger og finder værdi i og samtidig give børn adgang til heterogene fællesskaber, der øger deres sociale kapital bedst.

Legen og den legende tilgang er institutionens fundament.

Det betyder:

At nedenstående pejlemærker skal være genstand for løbende refleksion og dialog om den fælles forståelse for begreber som venskaber, fællesskaber, deltagelse og læring og mestring

- Alle børn har ret til at være en aktiv del af fællesskabet og der skal være respekt for at der er mange måder at deltage på – og for børns egne valg af fællesskaber.
- Børnene skal opleve sig som deltagende i fællesskabet. De voksne skal sætte deres viden om deltageformer i spil.
- Rammerne skal løbende tilpasses den aktuelle børnegruppe.
- Forskellighed i børnegruppen er udgangspunktet.
- At det er i relationerne barn-voksen og barn-barn imellem trivsel, udvikling, læring og mestring sker. Det er altid barn-voksen relationen, der er udgangspunktet og der bygges ovenpå.
- At pædagoger er praksisudvikler og kan gribe børns initiativer – det kræver nærvær i børnelivet.
- At vi er nysgerrige, undersøgende og nytænkende i forhold til egen og kollegaers praksis.
- At de fysiske rammer arbejder med os i inklusionsarbejdet/i pædagogikken.
- At vidensdeling er en vigtig faktor i forståelsen af, hvordan vi løser opgaven sammen.
- At struktur og rammer er nødvendig. Men impulsivitet og at kunne fravige strukturen er lige så vigtig.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber



Organisering af det pædagogiske arbejde i Drejens:

Det pædagogiske arbejdes omdrejningspunkt er de månedlige teammøder. Institutionens størrelse fordrer en struktur, der skaber det nære og overskuelige i det store. Teamstrukturen sikrer en løbende undersøgelse og refleksion af den pædagogiske praksis i forhold til barnets og børnegruppens behov. 2 gange om året placeres børnene på børnelinealen, i relations skema og der laves et sprogtjek. Løbende laves der kompetencehjul på et barn eller en børnegruppe. Dette danner afsæt for teamets pædagogiske arbejde i forhold alle børnene og de børn, der har brug for at en særlig indsats tænkes ind i planlægning af det pædagogiske arbejde. Teamet fordeler børn og voksne i mindre grupper og der planlægges fokusområder i hverdagen for alle teamets børn. Ledelsen deltager i team-møderne.

Derudover er der på hvert team en teamkoordinator, der månedligt holder møder med ledelsen. Opgaven på teamet er en fastholdelse af det pædagogiske undersøgelsesarbejde, og sammen med ledelsen og de andre teams reflekteres der over teamet praksis og der koordineres og videns deles på tværs af institutionens teams.

SÅDAN SER EN DAG UD HOS OS.

MORGEN OG MODTAGELSE.

Åbneren på hvert team gør klar til modtagelse af børnene. Gør måske klar til en eller to aktiviteter til de første børn.

Så starter den første **overgang** for børnene.

Børnene modtages med et godmorgen og en voksen, der ser og hører dem. Forældrene giver som oftest en kort besked om, hvordan morgenen har været, så vi ved hvad børnene kommer fra. Har der været travlt, er de kommet ud af huset med besked om at skynde sig, var barnet ked af det eller modarbejdede projekt komme af sted. Har de haft en hyggelig morgen og barnet er klar til institutionen, eller vil det hellere blive hjemme, når nu det lige var så hyggeligt.

Den viden bruges (ud over det vi kan se på barnet) til at vurdere, hvad barnet har brug for. Er det at være i og håndtere de følelser, der er. Har det brug for en voksen, har det brug for fred til at lande eller er det klar til at lege.

Flere børn kommer til og den næste voksne kommer. Her starter den første fordeling og endnu **en overgang** for børnene. Hvilke børn og voksne skal være hvor. I forhold til vurdering af opdelingen, hvilke lege er i gang og skal ikke afbrydes, hvilke børn har stadig brug for hjælp og støtte. Grupperne skal have forskellig størrelse, da den ene voksne stadig står for modtagelse af børn.

Herefter dannes de større grupper i takt med at børn og voksne møder ind.

Derefter er der badeværelserutine – samling – mellemmåltid. **Endnu en overgang.**

Der er hele tiden gang i børnefælleskaber – læring – dannelse – deltagelse- mestring – leg – relationer.

Bag disse **rutiner og overgange** er der en ramme, hvor børn og voksne ved hvad der skal ske hvornår. Børnene kender rutinerne og de voksne er opmærksomme på at følge børnene i overgangene. Både verbalt, fysisk og med opmærksomhed. Jeg hjælper dig!

Samlinger er stedet, hvor de voksne formidler temaer og dagen i dag, temaer, der er aktuelle for børnene og hvor formidlingen handler om at se, røre, tale om og være fælles om dette. Der er temaer-temakasser-børnenes bøger-sange, der danner indholdet i samlingen. Inden for denne ramme sikrer de ansatte, at alle børnene er deltagende; med de deltagereformer, der er. Udsatte børn tænkes ind i rammen. Hvem skal have et skød, for at være tryk. Hvem skal udfordres til træde frem i gruppen, hvem er observerende. I hvor høj grad skal de ansatte tilføje bevægelse, faste pladser, bestemte puder at sidde på eller formidling af dagen i dag med opslag på væggene.

Måltiderne danner rammen for et tilbagevendende fælleskab med det formål at få spist. Samtidig øves der deltagelse, hjælpsomhed, vente/turtagning, opmærksomhed på hinanden, egne og de andres følelser og alt efter alder, snakke om stort og småt.

Formiddagens planlagte aktiviteter.

Nu skal der leges inden for en bestemt ramme. Børn og voksne fordeler sig ude og inde. Hvem der er sammen med hvem er bestemt på forhånd. Den ansatte har en plan, som (alt efter børnenes alder) børnene er inddraget i. Formålet er den frydefulde leg fyldt med glæde og grin. Aktiviteten kan være mere eller mindre fastlagt. Børnehaveafdelingen er fyldt med børn, der er rigtig gode til at finde på og udvikle lege. Måske er udgangspunktet, at børnene er optaget af sygdom og sygehuse. Måske har en været på skadestuen og har fået limet en flænge. Hvad skal der så til at lege denne leg. Den ansatte har i forvejen tænkt, hvad legen kunne indeholde; men indstiller sig på, at det vil vise hvordan det udvikler sig. Er det sygehuset, der skal indrettes og roller fordeles, eller er det ambulancer og politi, der bliver fokus. Måske er det sygdom i familien der fænger?

Måske er gruppen ude, hvor der er paller til bygning af klatrestativ, huse, butik eller noget helt andet. Så er det børn og voksne, der sammen bestemmer temaet og henter materiale i naturen til legen og bygger i fællesskab.

Måske præsenterer den voksne nye lege og ser hvor det bringer os hen. Papir og farver udenfor, hvor vi leder efter mønstre og får dem over på papir. Udstilles på teamet. Lege med bestemte regler og forløb.

I disse lege er den ansatte opmærksom på relationer – inklusion – legeformer – deltagelsesformer og arbejder med disse.

Arbejde med egen relation til børnene – støtte børnene i deres interne relationer – støtte og hjælpe børnene i at øve sig i at håndtere konflikter – hvordan er man en god ven, så alle er med – sørge for at udsatte børn får en vigtig rolle i legen – hjælpe og støtte børnene i at være i og håndtere følelser.

Overgang og Frokost

Måltiderne danner igen rammen for et tilbagevendende fællesskab med det formål at få spist og få fyldt depoterne op. Samtidig øves der deltagelse, hjælpsomhed, vente/turtagning, opmærksomhed på hinanden, egne og de andres følelser og alt efter alder, snakke om stort og småt. Til frokost kan et samtaleemne være formiddagens leg. Igen er der fokus på overgange og praktiske opgaver; som børnene deltager i i større eller mindre omfang.

Hvile, rutiner, praktiske opgaver og fri leg.

Middagsstunden er præget af at ansatte og børn skal mange ting på samme tid. Rutinerne skal understøtte, at det foregår på den bedst mulige måde, så opmærksomheden på børnene fastholdes i højest muligt omfang.

Antallet af voksne falder hen over middagsstunden og børn og voksne fordeler sig igen i de gruppestørrelser, der er mulige.

Eftermiddagen.

Her er rammen fri leg; hvor de ansatte laver rammer ude og inde og sætter lege i gang. Formiddagens planlagte aktiviteter ses ofte at sætte spor, når børnene om eftermiddagen i højere grad leger frit. Den voksnes rolle bliver i højere grad ramme-sættende og de bevæger sig mellem aktiviteterne og legene.

Stadig med det samme fokus på relationer – inklusion – støtte og hjælp til børnene i det legende univers.



Sådan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Alt omkring børn og voksne er læringsmiljøer. Indretning af teams og legepladsen i forhold til aktiviteter/leg; garderober, gange og badeværelser; en side af læringsmiljøer er også hvordan vi sammen med børnene bevæger os rundt i huset i overgange fra det ene til det andet og de aftaler vi har i forbindelse hermed.

Overgange i hverdagen har et særligt fokus, da de ofte er kendetegnet ved at mange børn og voksne skal det samme på samme tid. Der hjælper klare aftaler om hvordan vi gør det, så der skabes tid til at være nærværende voksne sammen med børnene i f.eks. garderoben. At skabe et rum hvor voksne og også børnene indbyrdes kan hjælpe med de genstridige flyverdragter og støvler.

Der er fokus på at garderoben er et læringsmiljø; hvor vi ikke nødvendigvis skal skynde os. Medmindre vi skal nå en bus.

Det er vigtigt for os, at der er en fleksibilitet i læringsmiljøerne, så indretning og hverdagens rutiner altid tager udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe.

Børnegruppernes aldersmæssige, udviklings- og mestringsmæssige sammensætning ændrer sig over tid og det skal vores læringsmiljøer afspejle.

På teams i vuggestueafdelingen skal børnene f.eks. kunne udfolde sig, undersøge og eksperimentere med kroppen. Så den motorikbane, der blev etableret til de ældste vuggestuebørn og består af teamets forhøjning under vinduerne, madrasserne til at hoppe ned på og felterne med forskellige interaktive mønstre skal kunne ændres, når teamet skifter børn og børnegruppen nu er har flest børn under et år, der kravler og klatrer og øver sig i at komme op og gå de første usikre skridt. En udfordrende motorikbane til de ældste børn skal så findes måske i en periode findes udenfor eller på gangen.

På de 3 teams i børnehaveafdelingen, er der fyldt med børn, der er gode til at finde på og lege. Det stiller krav til fleksibilitet i læringsmiljøerne. Der er ikke langt fra tanke til handling og ofte handler det for de ansatte om at gribe ideer, skabe rammen og sammen med børnene udvikle legen. F.eks. siger nogle børn, Vi vil gerne se en film.

Ok, så skal vi jo bruge en biograf, den skal indrettes. Og vi skal bruge biografbilletter og der er en, der skal tage imod og tjekke billetterne, inden vi kan komme ind. Vi skal da også have popkorn, hvordan kommer vi derhen osv. Det kan ofte være 1 eller 2 børn, der får en ide. Så inddrages en større gruppe, roller fordeles og de ansatte skaber rammerne for og sammen med børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring



Sådan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Forældresamarbejdet er den vigtigste hjørnesteen i barnets trivsel og udvikling.

Samarbejdet mellem familie og daginstitution handler altid om barnet og består af kommunikation.

Kommunikationen mellem barnets "voksne" i hverdagen er vigtig for barnet; der er rundet af sin familie og samtidig hver dag er en del af et anderledes fælleskab. For at barnet kan få det bedste ud af disse forskellige verdner er det vigtigt, at de voksne har et godt og indgående kendskab til hinandens verdner. Og at samarbejdet er åbent og respektfuldt.

Vi tilbyder af faste samtaler

- Opstart-samtale (inden barnet starter)
- Overleverings-samtale (når barnet flytter fra vuggestue til børnehave)
- Førskole-samtale (når barnet skal starte i skole)

Derudover kan forældre eller ansatte altid bede om en samtale; hvis de har brug for det. Disse er samtaler, der ikke egner sig til at finde sted i garderoben eller på teamet/gruppen. Indholdet kan være en almindelig status eller en samtale, hvor der er et særligt emne.

Vi ved, at forældrene er de vigtigste i børnenes liv og at indflydelsen på barnets evt. udfordringer løses i familien og at daginstitutionens rolle er at hjælpe og understøtte familien.

Det betyder, at når vi i institutionen oplever, at et barn ikke trives optimalt. F.eks. at et barn ofte bliver meget ked af det i løbet af dagen og samtidig ser vi i aflevering og

når barnet hentes, at forældrenes samspil med barnet er præget af krav og magtesløshed, når barnet ikke honorerer kravene og bliver meget ked af det. Så snakker vi med forældrene om det vi ser og tilbyder en samtale om; hvad vi kan bidrage med af gode råd og vejledning. Det kan handle om vejledning i at møde barnet hvor det er følelsesmæssigt, at hjælpe det med at rumme de følelser det har og ved at signalere at det er ok og vi nok skal hjælpe dig.

Vi oplever, at forældre gerne tager imod tilbuddet, at det er brugbart for familien og at det for barnet har stor og afgørende betydning at far og mor begynder at gøre noget andet end det der ikke virkede.

Børn i udsatte positioner



Sådan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Vi tænker børn i udsatte positioner ind i de rammer og læringsmiljøer der er. Børn i udsatte positioner i Drejens er både de børn, der har en specialplads i vuggestueafdelingen og de børn i begge afdelinger, der i kortere eller længere tid har brug for en særlig indsats - et særligt fokus.

Vi arbejder inkluderende med alle børnene i de læringsmiljøer vi skaber og justerer hele tiden. Udgangspunktet er normalpædagogik, så længe det rækker. Samtidig samarbejder vi med forældre og eksterne samarbejdspartnere om, hvilke særlige tiltag børnene kalder på. Det kan både være tiltag i institutionen og hjemme i familien.

Når vi arbejder inkluderende i alle hverdagens aktiviteter overgange og rutiner; er et af de områder, at barnet i en udsat position ofte har særligt brug, er forudsigelighed og tydelighed i dagens gang. Det tænkes vi ind i måden vi forbereder alle børnene på dagen eller aktiviteten. Konkret kan det betyde, at samlingen også bruges til at forberede alle børn på hvad dagen bringer. Hvem er sammen med hvem. Hvornår gør vi hvad. Dette kan understøttes med opslag på væggen, så alle børnene også visuelt kan se, hvad der skal ske.

Det vil sige, at vi indtænker det barnet i en udsat position har særligt brug for; men som alle børn har glæde af.

Piktogrammer, der understøtter en forudsigelig hverdag kan være det særlige for det konkrete barn og det supplerer vi så med.

Et barn i en udsat position kan f.eks. være udfordret i at indgå i sociale sammenhænge. Det kan være den følelsesmæssige og sociale udvikling, barnet skal have tid og støtte til at øve sig i. Det kan give sig udtryk i uro både følelsesmæssigt og kropsligt. I hverdagen kan vi måske se at stillesiddende aktiviteter er en særlig udfordring og barnet befinder sig i en gruppe af børn, der er optaget og koncentreret. I det fælleskab er det for svært for barnet at deltage over længere tid. I den sammenhæng kan de ansatte udtænke en rolle; hvor det at hente ting, tørre op, når der spilles; feje og andre opgaver, kan tildeles barnet og gives en særlig status.

I planlægningen af aktiviteter kan dette barn blive udgangspunktet. Vi ved måske, at fysiske aktiviteter er et hit (lege med bolde, løb, klatring og balance) og barnet er rigtig god i disse aktiviteter og her indgår han i gruppen med en særlig status og rolle. Så er det det vi gør mere af. Og det er til glæde for alle børnene.

Sammenhæng til børnehaveklassen



Sådan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Vi ligger i et område, hvor langt de fleste af vores børn fortsætter i den lokale skole.

Det har betydet et tæt samarbejde om overgangen til skolen for vores børn.

Vi har derudover i de seneste fire år sendt en eller to ansatte med i glidende overgang på skolen i 3 måneder og der er i vores institution opbygget en viden om, hvad det er vi sender børnene over til og hvad det betyder for arbejdet med de ældste børn i børnehaveafdelingen.

Samarbejdet med skolen handler om fælles børnesyn, overlevering af børnene, besøg på skolen og besøg af skolen; og om input til classesammensætning, når den tid kommer.

Vi samler de kommende skolebørn i storebørnsgruppen Blåhvalerne. De er i gruppen mellem 8 måneder til et år inden de starter i skole.

Ugerne op til at gruppen dannes er der en forventningens glæde i huset og der snakkes meget om, at nu er det nu.

Børnene flytter sig fysisk og rummene, der er deres er indrette til de store børn. Der er andet legetøj og forventningerne til børnene stiger. De mødes nu hver dag med børn, de godt kender; men nu dannes der nye relationer på kryds og tværs.

Aktiviteter, overgange og rutiner er genkendeligt; men børnene inddrages i højere grad og får ansvar for opgaver, alene og sammen. Det kan være at hente maden, når der skal spises, at være opmærksomme på hinanden og hjælpe hinanden med at blive klar til at gå ud.

Der er fokus på venskaber og hvordan er jeg en god ven.

Der er stadig en opdeling i mindre grupper, men ind imellem udvidelse til større grupper og ture med større grupper. Der øves i hvordan er det vi går, når der ikke er en voksen lige ved siden af. Der øves i aftaler og fælles beskeder, som så skal efterleves.

Gruppen har en alderssammensætning, der er tæt på hinanden; men udviklingsmæssigt er der store forskelle. De øver sig i at være en del af et fællesskab af børn og med støtte fra de ansatte at tage ansvar for dette fællesskab.

Storebørnsgruppen er selvfølgelig forskellig fra år til år; men generelt er børnene rigtig gode til at lege, fyldt med gode ideer og mod på livet og tro på egen formåen. De er interesseret i former, bogstaver og at løse opgaver alene og sammen. (ligesom i skolen) Vi understøtter det børnene er interesserede i men lige i vores børnegruppe insistere vi på ikke at være førskole. De skal nok nå det.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Står beskrevet under: Hvem er vi.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Sådan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø.

Vi arbejder med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, når vi løbende undersøger og justerer husets mange læringsmiljøer.

Som tidligere beskrevet har vi øje for fleksibilitet i læringsmiljøerne og i vuggestuen handler det især om at undersøge børnenes brug af huset. Iagttagelser af børnenes leg. Understøtter indretningen børnenes behov for øvelsesrum og det de er optaget af.

Vi har flere gange haft gode ideer til nye læringsmiljøer og indrettet nyt; som så slet ikke tages i brug, trods introduktion, eller bruges på en anden måde end den som de ansatte havde tænkt. Så må vi rette til eller forfra igen.

I forhold til de ældste børn, inddrages de i undersøgelsesarbejdet direkte med børnesamtaler. Dette er et område vi igen skal have stillet skarpt på de kommende år.

Sådan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børns brede læring indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Læreplanstemaerne understøtter det pædagogiske arbejde i institutionens læringsmiljøer.

Den personlige-sociale og sproglige udvikling og læring er fundamentet for at kunne være, lære og udvikles.

I daginstitutioner indgår børnene i et ganske særligt fællesskab; hvor de øver sig i at være sig selv i børnegrupper, hvor de andre børn øver sig i det samme. De lærer det i relationen til de ansatte og øver sig med de andre børn.

Tidligere har vi skullet lære at forholde os til de 6 læreplanstemaer hver for sig og skullet sikre os at nå hele vejen rundt. Dette på trods af at de i høj grad i forhold til børns trivsel, udvikling og læring hænger uløseligt sammen og påvirker hinanden indbyrdes.

Vi bruger kompetencehjulet til at understøtte det hele billede af det enkelte barn og børnegruppen. Det hjælper os til i det pædagogiske arbejde og i arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer at justere og skrue op og ned på de enkelte elementer alt efter barnets – børnegruppens behov. Det giver mulighed for en mere målrettet pædagogisk praksis i de børnefællesskaber børnene deltager i hele dagen i institutionen. I overgange, i rutiner, i friere leg og i de pædagogisk planlagte forløb.

Er der hængekøjer i barnets eller børnegruppens samlede udvikling. F.eks. i forhold at hente hjælp/søge den voksne, være tilbageholdende og iagttagende og ikke giver sig i kast med at gøre ting selv. Altså i forhold til den personlige udvikling.

Med det udgangspunkt kan indsatsen være i læringsmiljøet på legepladsen, at den voksne deltager sammen med barnet/ børnene og støtter barnet/ børnene i kendte og overskuelige aktiviteter, der måske hører hjemme i læreplanstemaet Natur-ude liv og science; med fokus på krop og sanser og på kommunikation og sprog. Det der arbejdes med er tryghed i en sammenhæng, der er kendt og der hvor barnet/børnegruppen trives bedst. Ved at arbejde med krop og sanser, samtidig med kommunikation, opbygges tryghed og dermed lyst og evner til at give sig i kast med noget nyt. Der arbejdes med at være i sine følelser og at kunne håndtere dem. Troen på at kunne selv og en oplevelse af at kunne få hjælp, hvis det bliver for svært.

Det er ved den systematiske brug af kompetencehjulet, sammenholdt med observationer og dialog med kollegaer, at vi får et mere præcist afsæt i det pædagogiske arbejde med barnet og børnegruppen.

Evalueringsskultur



Udgangspunkt

Med afsæt i de seneste 3 år med læringsledelse og erfaringerne fra inklusionsindsatsen har vi lavet en ramme for pædagogisk udviklingsarbejde i Drejens. Den skal vi arbejde videre med i 2021. Rammen for evalueringsskulturen hos os er forankret på teammøder og teamkoordinatormøder. Teammøderne har fast dagsorden og årshjul.

Måden vi finder frem til hvilke læringsmiljøer der skal evalueres

Kortlægning, kvalitetsrapport, sprogvurderinger, halvårlig status på den aktuelle børnegruppen i forhold til børnelinealen og relationsskema, kompetencehjulet både individuelle og gruppebesvarelser, oplevelser, refleksion og kollegial sparring i hverdagen.

Vores primære fokus i 2021 vil være teamforankrede udviklingsforløb.

I 2021 skal alle teams arbejde med pædagogiske fokusområder med afsæt i den konkrete børnegruppe.

Der skal laves gruppekompetencehjul på teamets forskellige børnegrupper (alder, udviklingstrin) og fokusområder tager deres afsæt der.

Ledelsen deltager i teammøder og holder øje med om der er fokusområder, der skal koordineres og bredes ud.

På teamkoordineringsmøder drøftes afdelings eller institutions fokusområder.

Evalueringemetoder

Fokusområde for team, afdeling eller hele institutionen.

Stram tidsplanlægning. Overskuelige forløb i forhold til indhold og tid.

Undersøgelse af praksis. Fælles læsestof, enkle undersøgelsesværktøjer. Det skal være muligt at dokumentere og undersøge i hverdagen. Der er udviklet en del undersøgelses/registrerings værktøjer på de enkelte teams. Sedler til krydser eller notater (f.eks. de forskellige former for leg, ordregistreringer, fortællinger til hinanden om observationer i forhold til børn/emne)

Opsamling på teammøder/ teamkoordinatormøder/P-møder.
Plan for ændring af praksis.

Opsamling på teammøde/teamkoordinatormøder/p-møder Hvordan gik det så? Skal der justeringer til? Kræver implementering fastholdelsesaftaler? Eller er vi klar til at ændringerne er implementeret.

Teamkoordinator holder øje med om der på et tidspunkt er behov for at genbesøge fokusområdet.

Generelt meget lavpraktiske undersøgelsesværktøjer, der gør evalueringen konkret og overskuelig og omsættbar.

Sådan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år.

Denne første læreplan viser retning og pædagogisk praksis i vores hverdag.

Vi vil hvert år i ledelsen sammen med teamkoordinatorer samle op på de fokusområder – udvikling og ændring af praksis – der har været i gang på teams-i afdelinger-i hele institutionen og hvis det viser sig at kalde på ændringer at rette læreplanen til.

I løbet af 2021 er det allerede nu planlagt, at vi i den samlede personalegruppe vil evaluere på rammen for det pædagogiske læringsmiljø. Fokus vil på den inkluderende tilgang i forhold til rutiner og overgange i hverdagen.

Der er i år afprøvet forskellige værktøjer i forbindelse med undersøgelse af børnemiljøet. Det handler om observationer af de yngste børn og børnesamtaler med de ældste børn. Evaluering skal bruges til opkvalificering af undersøgelsesværktøjer og beslutning om, hvilke værktøjer vi bruger fremadrettet.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud



Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.



Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud